

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

Knowledge Power Women and Religion - 63622

Last update 19-11-2024

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 2nd degree (Master)

Responsible Department: Jewish Education

Academic year: 0

Semester: 2nd Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Tanya Zion-Waldoks

Coordinator Email: tanya.zion-waldoks@mail.huji.ac.il

Coordinator Office Hours: coordinate via email

Teaching Staff:

Dr. tanya zion-waldoks

Course/Module description:

The course focuses on the intersection of gender and religion looking at the dynamic and complex relationships between knowledge and power and between preservation and social-cultural change. The course will delve into the ways in which religious women - primarily Jewish and Muslim - shape their lives, their traditions and society in light of their gendered critique. The case studies will be ripped from the local headlines and discussed through a cross-cultural and historical comparison. The case studies will be a means to introduce foundational concepts, principles and methodologies from the sociology of religion, education and feminist theory, and learn how to apply them. We will discuss a variety of issue, such as: the place of religion in the public space in the modern world, religion's role in socializing and policing gendered subjects, in shaping gendered structures and undermining them, and in canonizing gendered knowledge. We will discover the primary gendered critiques of the monotheistic religions, compare the types of critique and their ramifications on the lives of women. We will examine dilemmas surrounding diverse perceptions of agency attributed to religious women and delve into the political significance of these dilemmas. We will examine the role of the individual, the community and the state in shaping, preserving and changing gendered perceptions and norms. In light of the above, we will zoom out and look at the contributions of critical gendered thinking to understand the relationship between body and knowledge and the shaping of religious and academic "bodies of knowledge", and reexamine the hierarchy between knowledge, ways of knowing, and action.

Course/Module aims:

The course is intended to raise questions and provide tools for critical gendered thinking as a means of understanding and analyzing the phenomenons of preserving and changing gender relations in religious-cultural contexts in general and educational ones in particular. The course will provide students tools to apply the theory, through discussion and presentation of case studies in class and a personal or group research project. Likewise, the course will encourage reflexive introspection of the gendered foundational assumptions which underpin the student's lives and their social-cultural and educational environment.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

- To demonstrate understanding of the basic concepts that were taught and to describe the main research trends and debates
- To intelligently apply the main theories taught by synthesizing and/or comparing them
- To identify through the use of critical gendered thinking relevant phenomena

from the daily social-educational lives of the students and relevant cultural events and then analyze how they operate

- *To identify links between the personal and the political and to demonstrate the links by placing phenomena from daily life in their larger social context and vice versa*
- *To express yourself reflexively (whether aloud or in writing) about connections between the course material and life experience and worldview of the students*
- *To draft (verbally or in writing) open questions that challenge the given, promote further inquiry, stemming from the student's personal interest in and curiosity about the course materials and reflects internalization and educated use of them.*
- *To examine claims critically through a number of different perspectives, including being aware of the limitations of each point of view, its basic assumptions and the lacunae in the existing knowledge.*
- *To identify the main arguments in an academic article and to be able to summarize them in the student's own words.*
- *To take a stand regarding the readings and craft your claim clearly while bringing supportive arguments and addressing missing, contradictory information or information that weakens the argument.*

Attendance requirements(%):

85

Teaching arrangement and method of instruction: Frontal lectures, student participation - class discussions, teamwork and individual research projects, presentation of materials from media

Course/Module Content:

- *Central approaches to the sociological study of religion and its gendered critique*
- *The politics of knowledge*
- *Gender - Between Essentialism and Social Constructionism*
- *Women, Religion and Politics - From the Personal to the Public*
- *Between Structures and Agency - on Silencing, change and activism*
- *Jewish feminism - denominations and arenas of activity, from culture to law*
- *Islamic feminism and the Western gaze on women in the "Arab/Muslim/Third world"*
- *Gendered critique of religion - Theology, Jewish Law, Interpretation, Society and Daily Life*
- *Knowledge-Power - A variety of case studies (Scholarship and education of religious women, women in positions of religious-social authority and the like)*
- *Body and Sexuality - A variety of case studies (Modesty, the veil, menstruation, sexuality, fertility, sexual assault, LGBTQ and more)*

-
- Facing community and state - A variety of case studies (Education, gender segregation, the private/public sphere, marriage and divorce and more)

Required Reading:

שיעור 1:

- Lorde, Audre. 1984. "The Transformation of Silence into Language and Action." In *Sister Outsider: Essays and Speeches*, edited by Audre Lorde and Cheryl Clarke, 40-44. Berkeley: Crossing Press.
- Rich, Adrienne. 1977. "Claiming an Education." In *Speech Delivered at the Convocation of Douglass College*.
- מיה טבת דיין - קטע על ה"רגע בו זכיתי בפרס" + קטע על "אמא ללא אמא"
- Schnabel, L., Abdelhadi, E., Ally Zaslavsky, K., Ho, J. S., & Torres-Beltran, A. (2022). Gender, Sexuality, and Religion: A Critical Integrative Review and Agenda for Future Research. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 61(2), 271-292.

שיעור 2:

- Ortner, Sherry B. 1974. "Is Female to Male as Nature Is to Culture?" In M. Z. Rosaldo and L. Lamphere (eds.), *Woman, Culture, and Society*. Stanford University Press. pp. 68-87
- או בתרגום לעברית: אורטנר, ש. 2007. "האם היחס בין הנשי לגברי הוא כמו היחס שבין הטבע לתרבות?" בתוך: ינאי, נ. ואחרות (עורכות). דרכים לחשיבה פמיניסטית. האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 25-45.
- West, Candace, and Don Zimmerman. 1987. "Doing Gender." *Gender & Society* 1 (2): 125-51.
- הרצוג, ח. 2009. "במבחן הזמן: מבט ביקורתי על גלגולו של השיח על מגדר". עיונים בשפה וחברה 2 (1), עמ' 10-30.
- קמיר, אורית. 2006. רצון בת המלך—כבודה: הזמנה לפמיניזם ישראלי. תרבות דמוקרטית, עמ' 409-475.
- פרידמן, ליאת. 2007. "המין השני" - סימון דה בובאר והפרובלמטיות של אי-השוויון בין המינים". בתוך: דרכים לחשיבה פמיניסטית: מבוא ללימודי מגדר, ניצה ינאי, תמר אלאור, אורלי לובין וחנה נוה. האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 17-84 (בעיקר עמ' 46-67).
- אלאור, תמר. 2007. "בעקבות האישה והאיש, הטבע והתרבות - ההיסטוריה התרבותית של ההבחנה בין המינים." בתוך: דרכים לחשיבה פמיניסטית: מבוא ללימודי מגדר, ניצה ינאי, תמר אלאור, אורלי לובין וחנה נוה. האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 85-118.
- Bunch, Charlotte. 2016. "Not By Degrees: Feminist Theory and Education." In *Reading Feminist Theory: From Modernity to Postmodernity*, edited by Susan Archer Mann and Ashly Suzanne Patterson, 21-23. Oxford University Press.
- Lugones, Maria C., and Elizabeth V. Spelman. 2016. "Have We Got a Theory for You! Feminist Theory, Cultural Imperialism and the Demand for 'The Woman's Voice.'" In *Reading Feminist Theory: From Modernity to Postmodernity*, edited by Susan Archer Mann and Ashly Suzanne Patterson, 23-32. Oxford University Press.
- Dalmiya, Vrinda, and Linda Alcoff. 1993. "Are 'Old Wives' Tales' Justified?" In *Feminist Epistemologies*, edited by Linda Alcoff and Elizabeth Potter, 217-44. Routledge.

שיעור 3

- פיוטרקובסקי, מלכה. 2014. מהלכת בדרכה: אתגרי החיים במבט הלכתי-ערכי. ידיעות ספרים.
- כהן, טובה. 2006. "מנהיגות דתית נשית: האורתודוקסיה המודרנית בישראל כמקרה-מבחן." תרבות דמוקרטית 10, עמ' 251-296.
- רוס, תמר. 2023. ארמון התורה ממעל לה: על האורתודוקסיה ופמיניזם. רק עמ' 420-435.

- אליאור, רחל. 2018. סבתא לא ידעה קרוא וכתוב: על הלימוד ועל הבורות, על השעבוד ועל החירות כרמל. עמ' 131-175 (גישה דרך הספרייה)
- אנגלנדר, יקיר. 2011. "תפיסת מיניות האישה בבתי דין רבניים בישראל והשפעתה על הפסיקה." עיונים בתקומת ישראל 21, 1-37.

שיעור 4

- אלאור, תמר. 1988. בפסח הבא - נשים ואוריינות בציונות הדתית. עם עובד. עמ' 133-178
- ליאון, נסים, ולביא, עליזה. (2014). "להגדיל את היש": פמיניזם דתי בשיח רבניות מחזקות בישראל. סוגיות חברתיות בישראל, 18, 30-60.

שיעור 5

- רידר-אינדורסקי, אסתי. 2018. ושאינן נראות: פמיניזם חרדי המקרה של "לא נבחרות לא בוחרות". פרדס. עמ' 109-132

- יפה, אורית. 2009. "סמכות פדגוגית נשית וגבולותיה: חינוך ופסיכולוגיה, טקסט ופרקטיקה בגני ילדות חרדיים". בתוך: מנהיגות וסמכות בחברה החרדית: אתגרים וחלופות. קימי קפלן ונורית שטדלר (עורכים), מכון ון-ליר הקיבוץ המאוחד, עמ' 31-56.

- Fader, Ayala. 2009. "Mitzvah Girls: Bringing Up the Next Generation of Hasidic Jews in Brooklyn." (Chapters 1-3, not every word - the introduction will give you an overview, parts of chapter 2-3 will give you a sense of the educational culture)
- יוספזאי, מלאלה ופטרישיה מק'קורמיק. 2016. מלאלה (מהדורה לקוראים צעירים, מתרגמת: תמי לימון). צלטנר ספרים.

- Woolf, Virginia. 2016. "Shakespeare's Sister." In Reading Feminist Theory: From Modernity to Postmodernity, edited by Susan Archer Mann and Ashly Suzanne Patterson, 74-75. Oxford University Press.

שיעור 6

- רוס, תמר. 2022/2007. "הפמיניזם והמסורת ההלכתית". בתוך: ארמון התורה ממעל לה: על אורתודוקסיה ופמיניזם. תל-אביב: עם עובד. עמ' 31-70.
- Hampson, Daphne. 1990. Theology and Feminism. Oxford: Blackwell Publishing. pp. 1-47.
- Plaskow, Judith. 1991. Standing Again at Sinai: Judaism from a Feminist Perspective. New York: HarperOne.
- Adler, Rachel. 1998. Engendering Judaism: An Inclusive Theology and Ethics. Jewish Publication Society. / ר. אדלר, 2008. יהודי פמיניזם. אחרונות ידיעות. ומוסר תיאולוגיה: יהודי פמיניזם.
- Adler, Rachel. 1983. "The Jew Who Wasn't There: Halakhah and the Jewish Woman." In On Being a Jewish Feminist, edited by Susannah Heschel, 12-18. New York: Schocken Books.
- Daly, Mary. 1985. The Church and The Second Sex. Boston, MA: Beacon Press.
- Hampson, Daphne. 1996. "Christian Idolatry." In After Christianity, 119-68. Pennsylvania: Trinity Press.
- אוזיק, ס. תשמ"ט. "הערות לשם מציאת השאלה הנכונה". בתוך: הפנינה. ד. רפל (עורך), 127-155. ירושלים: בני חמד.

שיעור 7

- עיר-שי, רונית (2014). "שיקול דעת הלכתי והטיות על בסיס מגדרי - ניתוח מושגי", תרבות דמוקרטית 16, עמ' 141-185
- Irshai, Ronit. 2010. "Toward a Gender Critical Approach to the Philosophy of Jewish Law (Halakhah)." *Journal of Feminist Studies in Religion* 26 (2): 55-77
- Harding, Sandra. 2016. "The Woman Question in Science To The Science Question in Feminism." In *Reading Feminist Theory: From Modernity to Postmodernity*, edited by Susan Archer Mann and Ashly Suzanne Patterson, 14-21. Oxford University Press.
- ינאי, ניצה. 2007. "שאלת המדע בפמיניזם: סנדרה הארדינג וסוגיית החקירה המדעית בפמיניזם." בתוך: דרכים לחשיבה פמיניסטית: מבוא ללימודי מגדר, ניצה ינאי, תמר אלזר, אורלי לובין וחנה נוה. האוניברסיטה הפתוחה. עמ' 351-392.
- שיעור
- Charrad, Mounira M. 2011. "Gender in the Middle East: Islam, State, Agency." *Annual Review of Sociology* 37 (1): 417-37.
- Moghadam, Valentine M. 2002. "Islamic Feminism and Its Discontents: Toward a Resolution of the Debate." *Signs: Journal of Women in Culture and Society* 27 (4): 1135-71.
- Zion-Waldoks, Tanya, Ronit Irshai, Bana Shoughry (2020). "The First Female Qadi in Israel's Shari'a (Muslim) Courts: Nomos and Narrative", *Shofar: An Interdisciplinary Journal of Jewish Studies* 38:2, pp. 229-262
- Masoud, Tarek, Amaney Jamal, and Elizabeth Nugent. (2016). "Using the Qur'an to Empower Arab Women? Theory and Experimental Evidence From Egypt." *Comparative Political Studies* 49:12, pp. 1555-98.
- שיעור 8 :
- עיר-שי, רונית ותניא ציון וולדקס. 2013. "הפמיניזם האורתודוכסי בישראל - בין נומוס לנרטיב." משפט וממשל טו: 233-327. רק עמ' 266-295.
- שפרבר, דויד. 2020. " ביקורת הממסד הרבני בעבודותיהן של אמניות ציוניות דתיות בישראל" בתוך: ציונות דתית, עורך דב שוורץ. בר אילן. עמ' 239-256.
- שיעור 9:
- חורב, דפנה. 2010. "שפת אם - בין פמיניזם דתי לפמיניזם מזרחי". דעות 49.
- בניה, יפה. 2019. מגוון טקסטים קצרים על מסורתיות.
- מוצפי-האלר, פנינה. 2012. בקופסאות הבטון. מאגנס. (פרק שני "מסלול ההתחזקות: אפרת ובנותיה מול 'מועצת החכמות'", עמ' 53-90)
- מוהנטי, צ'נדרה טלפדה. 1988. "תחת עיניים מערביות: הגות פמיניסטית ושיחים קולוניאליים." עורכות: דינה חרובי, סילביה פוגל-ביז'אוי, שרון הלוי, דלית באום, יפה ברלוביץ, דבורה גריינמן, רוה בריר-גארב ולילה אמיר. ללמוד פמיניזם: מקראה 415-422.
- Ahmed, Leila. 1992. *Women and Gender in Islam: Roots of a Modern Debate*. Yale University Press. CHAP 8 pgs. 144-168.
- Abu-lughod, Lila. 2002. "Do Muslim Women Really Need Saving? Anthropological Reflections on Cultural Relativism and Its Others." *American Anthropologist* 104 (3): 783-90
- Narayan, Uma. 2016. "The Project of Feminist Epistemology: Perspectives From a NonWestern Feminist." In *Reading Feminist Theory: From Modernity to Postmodernity*, edited by Susan Archer Mann and Ashly Suzanne Patterson, 36-40. Oxford University Press.

שיעור 10:

- Avishai, Orit. 2010. "Women of God." *Contexts* 9 (4): 46-51.
 - Zion-Waldoks, Tanya. 2015. "Politics of Devoted Resistance: Agency, Feminism, and Religion among Orthodox Agunah Activists in Israel." *Gender & Society* 29 (1): 73-97.
 - שטופלר, גילה. 2009. "מאחורי הרעלה - הטלת הגבלות על עטיית כיסוי-ראש לנשים במדינות ליברליות". משפט וממשל 191-226.
 - Weiss, Susan. 2009. "Under Cover: Demystification of Women's Head Covering in Jewish Law." *Nashim: A Journal of Jewish Women's Studies & Gender Issues*, 17: 89-115.
 - הרטמן, טובה. 2003. "כיסוי וגילוי באישה: על הצורך בגדרי צניעות אחרים, היוצרים יחסים נכונים יותר בין גברים ונשים." דעות 17: 6-11.
 - טיקוצ'ינסקי, מיכל. 2014. "גדולה מסך חלקיה: צניעות כעקרון יסודי". אקדמות 29: 69-77.
 - טרגין-זלר, ליאה. 2014. "צניעות למען השם: נשים חרדיות מפרשות מחדש את תחום הצניעות." מגמות 39(4): עמ' 688-691.
 - Seigelshifer, Valeria, and Tova Hartman. 2011. "From Tichels to Hair Bands: Modern Orthodox Women and the Practice of Head Covering." *Women's Studies International Forum* 34 (5): 349-59.
 - Bucar, E. (2018). *Pious Fashion*. Harvard University Press.
- שיעור 11:
- ציון-וולדקס, תניא. 2018. "אני מאמינה בשינוי מבפנים! אסטרטגיות של נשים יהודיות דתיות במאבק נגד סרבנות גט בישראל" צורף מירה ותמי רזי (עורכות). המזרח החדש (גליון נושא מיוחד "נשים ומגדר במרחבים מזרח תיכוניים"). 59-89.
 - Zion-Waldoks, Tanya (2021). *The "Tempered Radical" Revolution: Multifocal Strategies of Religious-Zionist Feminism in Israel*. *Religions* 12:8, pp. 628-648.
 - Kandiyoti, Deniz. 1988. "Bargaining with Patriarchy." *Gender & Society* 2 (3): 274-90.
 - Barakat, Ebtessam, Amal Jamal, and Orna Sasson-levy. 2018. "The Consequences of Blurred Boundaries Between Private and Public Spheres in Patriarchal Societies: Evidence From Druze Women in Israel." *Journal of Research in Gender Studies* 8 (2): 64.
 - Masoud, Tarek, Amaney Jamal, and Elizabeth Nugent. 2016. "Using the Qur'an to Empower Arab Women? Theory and Experimental Evidence From Egypt." *Comparative Political Studies* 49 (12): 1555-98.
 - ליוש, בלה. 2015. "דרכי התמודדות של נשים חרדיות עם שינויים המתחוללים בחברתן בתחומי ההשכלה, התעסוקה והפנאי". חקר החברה החרדית 3: 26-55.
 - מסארוה-סרור, אפנאן. 2017. נשות המסגד, רסלינג.
 - ברכאת, אבתסאם. 2018. "נשים בחברות פטריארכליות נאבקות להשיג השכלה: המקרה של נשים דרוזיות בישראל". מגמות 53 (2): 83-106.

Additional Reading Material:

Grading Scheme:

Essay / Project / Final Assignment / Home Exam / Referat 70 %

Active Participation / Team Assignment 10 %

Presentation / Poster Presentation / Lecture 20 %

Additional information:

This course will be primarily conducted frontally in class (with some possible online learning, asynchronous prerecorded lectures, zoom discussions or media materials to be watched independently). The course will be interactive and requires active participation and engagement with the materials by students